

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Technische briefing

Wet integrale bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders (Wibz)

Inhoudsopgave

- **Aanwezigen**
- **Introductie**
- **Begrip winst en voorwaarden winstuitkering**
- **Geen onverantwoorde risico's met vermogen**
- **Norm voor van betekenis zijnde transacties met verbonden partijen: normale marktvoorwaarden**
- **Modernisering toezicht vastgoedtransacties**
- **Extra weigerings- en intrekingsgronden vergunning**
- **Toezicht & Handhaving**
- **Bijlage: overzicht aanverwante wet- en regelgeving**

Introductie (1)

Doel

- Geld voor zorg en jeugdhulp wordt op een goede en eerlijke manier besteed, waarbij de **maatschappelijke belangen** en belang van cliënten, patiënten en jeugdigen voorop staan.
- De **Wet integere bedrijfsvoering zorg- en jeugdhulpaanbieders** helpt daarbij door **randvoorwaarden** te **stellen** aan (financiële) bedrijfsvoering, winstuitkering en vergunningsverlening en intrekking.
- Zodat **integer bestuur wordt bevorderd** en het degenen die niet het beste met de zorg voor hebben **moeilijker wordt gemaakt**.
- Het wetsvoorstel is onderdeel van **breder aanpak** van fraude en niet integer gedrag in de zorg en jeugdhulp.

Introductie (2)

Balans

- Dit wetsvoorstel streeft ook naar de balans:
 - Met voldoende **handelingsruimte** voor goedwillende aanbieders;
 - Door alleen verplichtingen te stellen voor **specifieke situaties waar zich risico's voordoen** en gelijktijdig **toetreding** tot zorg mogelijk te blijven maken;
 - En de regeldruk zo beperkt mogelijk te houden.

Introductie (3)

Wat gaat nu mis?

- Sommige aanbieders gebruiken geld, dat bedoeld is voor zorg en jeugdhulp, voor **persoonlijk gewin**.
- In de huidige situatie zijn **onvoldoende regels** om dat te stoppen. Daarom stelt de regering **verplichtingen** waaraan aanbieders zich moeten houden en waarop extern toezicht mogelijk is.

Introductie – wat regelt de Wibz?

- > Het wetsvoorstel wijzigt een aantal bestaande wetten.
- > Het wetsvoorstel stelt verplichtingen voor aanbieders om ervoor te zorgen dat de maatschappelijke belangen zoals kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg en jeugdhulp voorop blijven staan:
 - 1) Aanscherpen van het begrip **winstuitkering** en **voorwaarden** aan winstuitkering
 - 2) **Geen onverantwoorde risico's** bij het aantrekken of terugbetalen van eigen of vreemd vermogen
 - 3) Norm voor van betekenis zijnde transacties: **normale marktvoorwaarden**
 - 4) Modernisering **toezicht op vastgoedtransacties** in de zorg
 - 5) **Extra weigerings- en intrekingsgronden** aan Wtza-vergunning voor zorgaanbieders ivm niet-integer handelen

1) Begrip winst en voorwaarden winstuitkering (1)

Huidige situatie

- Winstuitkeringsverbod voor specifieke sectoren.
- Winstuitkeringsverbod is beperkt tot dividenduitkeringen.
- Kan leiden tot ontwijkconstructies.

	Zvw	Wlz	Jeugd wet
Intramuraal	Medisch specialistische zorg (MSZ), incl. zbc's		
Extramuraal	MSZ	Bv. huisartsen	Wijkverpleging

- Waar winstuitkering wel mogelijk is, doen aanbieders soms ongewenste winstuitkeringen, bijv. ten koste van de kwaliteit van zorg of jeugdhulp.

1) Begrip winst en voorwaarden winstuitkering (2)

Beoogde wijziging

- Aanscherping van het begrip winstuitkering.
- Voorwaarden voor het doen van een winstuitkering.
- Een winstuitkering mag alleen als:
 - Kwaliteit van zorg of jeugdhulp op orde is (geen lopende maatregel IGJ)
 - Elke twee jaar een onafhankelijk clienttevredenheidsonderzoek is uitgevoerd en gepubliceerd
 - Zorgaanbieder geen tariefdelicten heeft begaan of transparantiebepalingen rond de bedrijfsvoering heeft overtreden (geen lopende maatregel NZa op deze onderwerpen)
 - De interne toezichthouder de winstuitkering expliciet heeft goedgekeurd
 - Redelijkerwijs is te voorzien dat winstuitkering niet ten koste zal gaan van kwaliteit en continuïteit van te verlenen zorg of jeugdhulp
 - Financiële gezondheid van de aanbieder op orde is (EBITDA(R)-marge, rentabiliteit, current ratio en weerstandsvermogen)

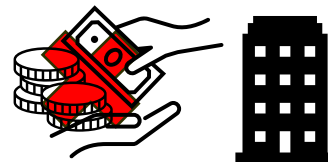
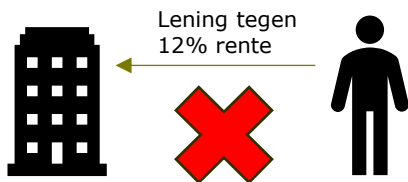
Voorbeelden

Winstuitkeringsverbod

Voorbeeld

Zorg BV biedt intramurale zorg. Zorg BV krijgt een lening van haar bestuurder. De bestuurder ontvangt daarvoor een rente van 12%. Een bank rekent voor soortgelijke leningen gemiddeld 4%. In de huidige situatie is het betalen van een hoge rente op een persoonlijke lening toegestaan.

Na inwerkingtreding van de Wibz is de excessieve rente een winstuitkering die valt onder het winstuitkeringsverbod.

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Winstuitkeren onder voorwaarden

Voorbeeld

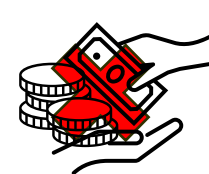
Een bedrijf keert winst uit terwijl er een lopende maatregel van de IGJ aanwezig is, omdat de kwaliteit van zorg niet op orde is.

Na inwerkingtreding van de Wibz is dit niet toegestaan.

Voorbeeld

Een bedrijf wil winst uitkeren, terwijl de current ratio na winstuitkering lager dan 1,2 zal zijn. Dit wijst op liquiditeitsproblemen op korte termijn.

Na inwerkingtreding van de Wibz mag winstuitkering niet plaatsvinden totdat deze ratio ook na winstuitkering voldoet aan de gestelde eisen.

Current ratio
< 1,2

2) Geen onverantwoorde risico's met vermogen (1)

Huidige situatie

- Commerciële partijen, waaronder ook private equity partijen, hebben in toenemende mate belangstelling voor de zorg en jeugdhulp.
- Deze betrokkenheid kan een stimulans vormen voor innovatie en efficiënt werken.
- Risico is dat streven naar winstoogmerk de overhand gaat nemen.
- Dit risico bestaat niet alleen bij winstuitkeringen maar ook bij andere transacties met eigen of vreemd vermogen (bijv. leningen of aandelentransacties).
- In de huidige situatie is er geen extern toezicht of handhaving als er onverantwoorde risico's worden genomen

2) Geen onverantwoorde risico's met vermogen (2)

Beoogde wijziging

- Er mag geen sprake zijn van het nemen van onverantwoorde risico's bij het aangaan van leningen of het terugbetalen van eigen of vreemd vermogen.
- Daarbij gaat het om risico's waarvan vooraf kan worden gezien dat deze niet verantwoord zijn gelet op de continuïteit of kwaliteit van de zorg of jeugdhulp.
- Door een goede risicoanalyse te maken, en op basis daarvan bijvoorbeeld op zoek te gaan naar andere vermogensverschaffers of leningen op een ander – niet risicovol – moment terug te betalen, voldoet een aanbieder aan deze voorwaarde.

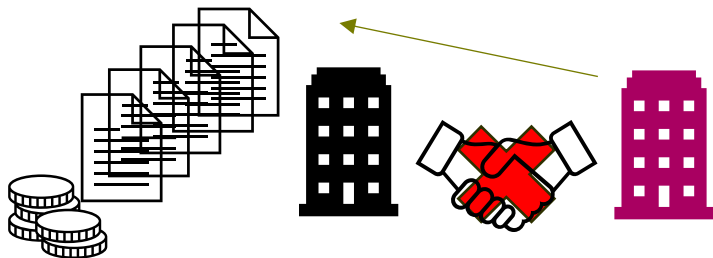

Voorbeelden

Voorbeeld

Een zorgaanbieder gaat in zee met een investeerder die eist dat hij na overname veel te hoge leningen op de balans zet. Op basis van de huidige omzet kan de zorgaanbieder de lening niet terugbetalen. Er is geen garantie dat deze leningen in de toekomst terug betaald kunnen worden.

Na inwerkingtreding van de Wibz mag de zorgaanbieder niet onder deze voorwaarden met deze investeerder in zee gaan.

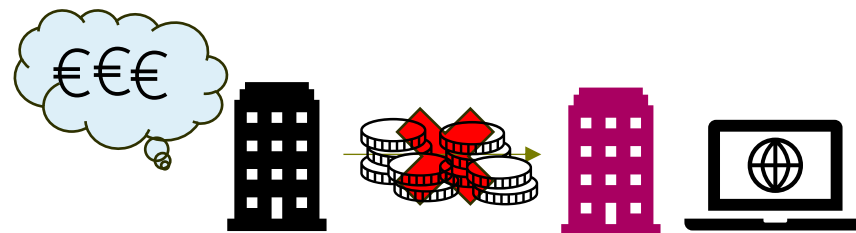
Voorbeeld

Jeugdhulpaanbieder investeert in ICT-aanbieder die innovatie software ontwikkelt.

De jeugdhulpaanbieder kan dit mogelijk zelf gaan gebruiken, maar denkt ook veel winst op zijn (riskante) investering te gaan maken.

Na inwerkingtreding van de Wibz mag dit alleen als er na deze investering nog genoeg geld overblijft om:

- om alle andere rekeningen te blijven betalen,
- om noodzakelijke investeringen te blijven doen en
- goede jeugdhulp te blijven bieden.

3) Norm voor van betekenis zijnde transacties met verbonden partijen: normale marktvoorwaarden (1)

Huidige situatie

- Aanbieders gaan voortdurend transacties aan met andere partijen. Bijvoorbeeld voor het uitbesteden of inhuren van diensten of aankopen van producten of vastgoed.
- Bij transacties met verbonden partijen of familieleden is een verhoogd risico dat de overeenkomst niet onder dezelfde voorwaarden wordt aangegaan als een vergelijkbare overeenkomst met een willekeurige derde.
- Als er geen risico's zijn voor de kwaliteit van zorg of jeugdhulp wanneer geen onrechtmatige declaraties zijn vastgesteld, is op dit soort risicovolle transacties geen extern toezicht of handhaving.

3) Norm voor van betekenis zijnde transacties met verbonden partijen: normale marktvoorwaarden (2)

Beoogde wijziging

- Deze norm ziet op het voorkomen dat een aanbieder veel te hoge vergoeding voor geleverde diensten betaalt of een veel te lage vergoeding voor geleverde diensten ontvangt.
- Grote transacties met verbonden partijen of familieleden mogen alleen worden aangegaan als zorg- en jeugdhulpaanbieders normale marktvoorwaarden hanteren.
- Door bijvoorbeeld een onafhankelijke taxatie te laten uitvoeren of meerdere offertes op te vragen, ontstaat bij de aanbieder een beeld van normale marktvoorwaarden.

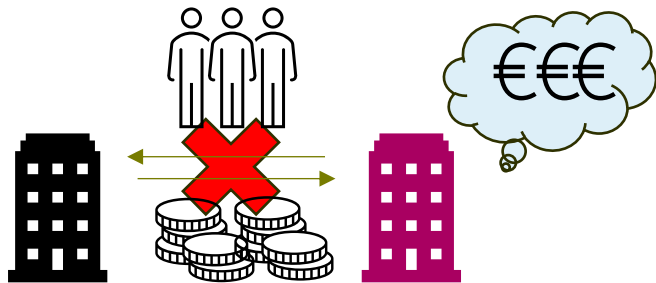

Voorbeelden

Voorbeeld

Jeugdhulpaanbieder A verleent opdrachten aan BV X voor het inhuren van uitzendkrachten die zorg verlenen in één van zijn huizen. Een lid van het bestuur van jeugdhulpaanbieder A is tevens eigenaar van BV X. A betaalt veel meer dan in de markt gebruikelijk is voor de inhuur van uitzendkrachten voor het verpleeghuis.

Na inwerkingtreding van de Wibz overtreedt A de wet door het betalen van een te hoge vergoeding.

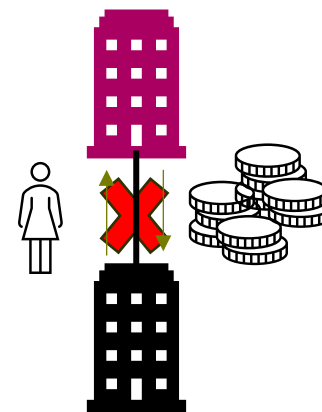

Voorbeeld

Boven zorgaanbieder B staat een holding die geen zorgaanbieder is. De holding brengt een management fee in rekening bij zorgaanbieder B voor werkzaamheden van een bestuurder. Voor één dag werken, wordt een maandsalaris in rekening gebracht.

Er is geen direct risico voor de kwaliteit van zorg en onrechtmatig declareren.

Na inwerkingtreding van de Wibz mag B niet meer een dergelijke hoge beloning voor één dag werken betalen omdat dit niet marktconform is.

4) Modernisering toezicht vastgoedtransacties

Huidige situatie

- Een zorginstelling kan in veel gevallen geen vastgoed verhuren of verkopen zonder goedkeuring van het College Sanering Zorginstellingen (CSZ).
- Dit toezicht stamt uit een tijd, waarin de overheid de kosten van het vastgoed van zorginstellingen financierde en daarom toezicht wilde op de opbrengst bij verkoop/verhuur. Dit systeem (bouwregime) is sinds 2008 afgeschaft.
- Omdat zorgaanbieders nu zelf risico's dragen over hun vastgoed, is er geen reden meer voor voorafgaande goedkeuring bij verkoop of verhuur.
- Voorlichting over artikel 18 WTZi (grondslag voor toezicht CSZ) Afdeling Advisering van de Raad van State (2015): 'weinig betekenis meer'.

4) Modernisering toezicht vastgoedtransacties

Beoogde wijziging

- Opheffing van goedkeuring voorafgaand aan vastgoedtransactie en opheffen CSZ.
- Gewaarborgd blijft dat zorgvastgoed niet aangewend mag worden voor persoonlijk gewin: via de norm van marktconformiteit bij van betekenis zijnde transacties.

Voorbeelden

Voorbeeld

Zorgaanbieder X heeft een pand in eigendom. X wil dit verkopen tegen een marktconforme prijs. X moet bij het CSZ vragen of goedkeuring nodig is voor de transactie. Binnen 8 weken krijgt X antwoord. Als goedkeuring nodig is, toetst het CSZ vervolgens de transactie.

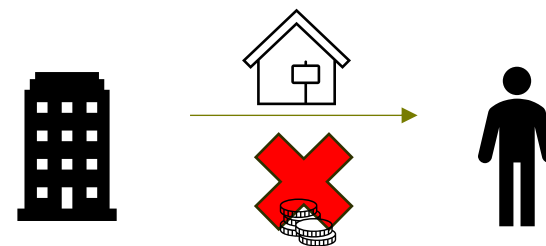
Na inwerkingtreding van de Wibz, hoeft X geen goedkeuring meer te vragen. Als X een marktconforme prijs ontvangt bij verkoop, handelt X in overeenstemming met de Wibz.

Voorbeeld

Zorgaanbieder X heeft een pand in eigendom. En verkoopt dit tegen een veel te laag bedrag aan haar bestuurder.

Na inwerkingtreding van de Wibz overtreedt X de wet met deze transactie.

5) Extra weigerings- en intrekingsgronden vergunning (1)

Huidige situatie

- Vergunningsplicht onder de Wtza geldt voor alle instellingen die medisch specialistische zorg verlenen en alle instellingen die zorg verlenen vanuit de Zvw of Wlz.
- CIBG kan vergunning intrekken of weigeren als niet aan de criteria voor vergunningverlening op grond van de Wtza wordt voldaan.
 - Criteria zien onder meer op de organisatie van de zorg, de bestuursstructuur, rechtmatig declareren, een financiële bedrijfsvoering en het hebben van cliëntenraad.
 - CIBG kan integriteitsonderzoek ogv Bibob verrichten of VOG verlangen, indien daar signalen voor zijn.
- Toch moet soms een vergunning worden verleend omdat er geen grondslag is om de vergunning te weigeren.

5) Extra weigerings- en intrekingsgronden vergunning (2)

Beoogde wijziging

- Het CIBG krijgt meer mogelijkheden om een vergunning te weigeren of in trekken zodat niet integere zorgaanbieders nog beter geweerd kunnen worden.
- De toelatingsvergunning kan in de toekomst ook worden geweigerd of ingetrokken als:
 - Niet aannemelijk is dat de kwaliteit van zorg op orde is
 - Niet aannemelijk is dat er een deugdelijk administratie is
 - Niet aannemelijk is dat de zorgaanbieder voldoet aan de nieuwe norm voor van betekenis zijnde transacties (artikel 40c Wmg)
 - Een lid van de leiding, interne toezichthouders of persoon met anderszins zeggenschap een ernstig risico vormt voor het behoorlijk en rechtmatig bestuur van de zorgaanbieder.
 - Er onvoldoende borging is van een goed en rechtmatig functioneren van de zorgaanbieder
- Informatiepositie CIBG wordt verbeterd, zodat CIBG over meer informatie beschikt voor het verlenen, weigeren dan wel intrekken van een vergunning. Zo kunnen ook zorgverzekeraars en zorgkantoren desgevraagd aan het CIBG informatie verstrekken.

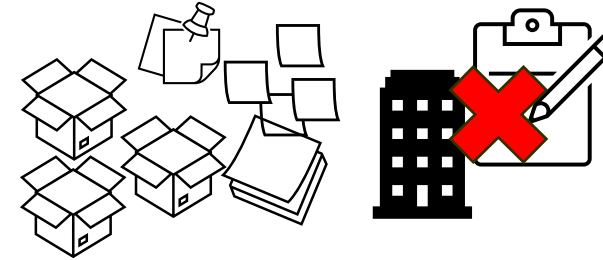

Voorbeelden

Voorbeeld

Een bestuurder van een zorgaanbieder laat de zorgaanbieder failliet gaan op het moment dat één of meerdere toezichthouders een onderzoek starten naar de zorgaanbieder. Vervolgens richt de bestuurder een nieuwe zorgaanbieder op of maakt een doorstart onder een andere naam.

In dat geval kan, na inwerkingtreding van de Wibz, mits goed gemotiveerd, een vergunning worden geweigerd omdat een bestuurder een ernstig risico vormt voor het behoorlijk en rechtmatig bestuur van een zorgaanbieder.

Voorbeeld

Een zorgaanbieder heeft een administratie die bestaat uit een aantal schoendozen met papieren. Voor meerdere cliënten bestaat helemaal geen administratie, voor andere cliënten bestaat de administratie alleen uit een indicatie en ontbreekt planning en tijdregistratie. Het is van groot belang dat zorgaanbieders een volledige en juiste administratie voeren. Zonder een deugdelijke administratie is niet te controleren of zorggeld rechtmatig is besteed. Een onvolledige administratie werkt misbruik van zorggelden in de hand.

Na inwerkingtreding van de Wibz is het mogelijk een vergunning te weigeren of intrekken indien een zorgaanbieder niet over een volledige administratie beschikt, dat wil zeggen aan administratie waaruit blijkt welke prestaties bij welke client wanneer zijn geleverd. Nu is dat nog geen intrekings- of weigeringsgrond.

Toezicht & Handhaving

Voorwaarden/norm Wibz	Toezichthouder / uitvoeringsorganisatie	Instrumentarium
Voorwaarden winstuitkering	NZa	Aanwijzing, last onder dwangsom, opleggen boete (aan aanbieder of feitelijk leidinggevende) + aanbieder verplichten geld terug te halen.
Geen onverantwoorde risico's	NZa	Aanwijzing, last onder dwangsom, opleggen boete (aan aanbieder of feitelijk leidinggevende)
Niet-marktconforme transacties	NZa	Aanwijzing, last onder dwangsom, opleggen boete (aan aanbieder of feitelijk leidinggevende)
Modernisering toezicht vastgoed	NZa	Aanwijzing, last onder dwangsom, opleggen boete (aan aanbieder of feitelijk leidinggevende)
Extra weigerings- en trekkingsgronden vergunning	CIBG, in samenwerking met NZa, IGJ en zorgverzekeraars	Zonder vergunning kan IGJ last onder dwangsom of boete opleggen

Bijlage: overzicht aanverwante wet- en regelgeving

THEMA	ONDERWERP	WET
Bedrijfsvoering zorgaanbieders		
	Rechtmatig declareren	Wmg en Regeling Jeugdwet (zorg en jeugd)
	Controleerbare administratie	Wmg (zorg) (voor jeugd via contractering)
	Transparante bedrijfsvoering	Wmg (zorg) (voor jeugd in wv Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg)
	Jaarverantwoording	Wmg/Jeugdwet (zorg en jeugd)
Intern toezicht en medezeggenschap		
	Medezeggenschap cliënten	Wmcz 2018/Jeugdwet (zorg en jeugd)
	Invloed op organisatie zorg door zorgverleners	Wkkgz (zorg)
	Interne toezichthouder	Wtza (zorg) (voor jeugd in wv Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg)
Regels beloning		
	Maximale beloning voor topfunctionarissen	WNT (zorg en jeugd)
Starten verlening zorg of jeugdhulp		
	Meldplicht	Wtza/Jeugdwet (zorg en jeugd)
	Vergunning	Wtza (zorg)
Kwaliteit van zorg of jeugdhulp		
	Verlenen van goede zorg/jeugdhulp	Wkkgz/Jeugdwet (zorg en jeugd)
	Organisatie op orde met oog op het verlenen van goede zorg of jeugdhulp	Wkkgz/Jeugdwet (zorg en jeugd)

N.B.: Naast publiekrechtelijk kader is ook een privaatrechtelijk en strafrechtelijk kader van toepassing.